

2010-03-15

Näringsminister Maud Olofsson

Kraftigt ökad konkurrens från staten - riktad mot privata veterinärer.

Föreningen Veterinärer i Sveriges medlemmar vill gärna få en förklaring till varför staten på senare tid på ett markant sätt ökat konkurrensen mot privata veterinärer inom marknaden för smådjur och sporthästar. Vi vill också veta om det är regeringens mening att sjukvården för dessa djurslag skall bedrivas i en allt ökande omfattning av staten.

Den statliga distriktsveterinärorganisationen, DVO, drivs av Jordbruksverket och ägnar mer än 80 % av sin verksamhet åt sjukvård för smådjur och sporthästar. De ca 80 befintliga statliga distriktsveterinärstationerna omvandlas i rask takt till smådjurs- och hästkliniker med avancerad utrustning och personal specialiserad på denna verksamhet. Finansieringen sker med skattemedel. Med stor sannolikhet finns det inte någon station som går ihop sig ekonomiskt. Det finns tyvärr ingen möjlighet för någon att få insyn i DVO:s ekonomi. Inte ens veterinärutredningen fick tillgång till den oerhört detaljerade ekonomiska information som finns om varje veterinärstation.

Den senaste informationen vi har säger att DVO har lånat ca 170 miljoner kr av staten till 2,5 % ränta vilket är ungefär 2 % lägre än vad en privat företagare kan låna för. DVO behöver inte heller lämna någon säkerhet för lånet vilket privata företagare måste göra. Man har som skäl för lånet uppgett att man skall använda pengarna till IT men samtidigt har man lämnat ut en offertförfrågan på 15 digitala röntgenanläggningar. Vid kontakt med säljare av sådan utrustning meddelar dessa att förfrågan i själva verket gäller upp till 40 anläggningar. Vi vet också att man anlitat ett företag som skall hålla 24 tvådagarskurser på landets veterinärstationer med början i Gällivare. Varje röntgenanläggning innebär en investering i miljonklassen. I landet finns redan överkapacitet på veterinära röntgenanläggningar hos privata veterinärer. Investeringen som DVO gör är enligt vår mening endast avsedd för att ta kunder från privata företagare och följden kommer att bli onödigt mycket röntgande vilket man nyligen påtalat är fallet inom humanmedicinen.

2009 togs ett riksdagsbeslut om att viss verksamhet som DVO bedriver skall säljas ut och att privata företagare skall få möjlighet att köpa in sig i verksamheten. Vår uppfattning är att Jordbruksverket, som själva skrivit stora delar av propositionen som beslutet vilar på, endast kommer att erbjuda privata veterinärer att bedriva sådan verksamhet som man själv anser vara olönsam d.v.s. jourverksamhet i glesbygd etc. Då man läser den nyligen framlagda budgeten som omfattar flera år framåt i tiden finns ingenting som tyder på att någon verksamhet skall säljas ut. Intressant är också att man i alla dokument, t.ex. regleringsbrevet 2010, där man redovisar sin verksamhet så gott som endast talar om smittskydd, djurskydd, grisar, kor och andra saker som har med lantbruk och viktiga samhällsfunktioner att göra men som endast utgör en bråkdel av DVO:s verksamhet. Man nämner i stort sett ingenting om sin huvudsakliga sysselsättning, sjukvård för smådjur och sporthästar. T.ex. nämns ingenting om att många miljoner varje år satsas på att skicka statliga veterinärer utomlands för att utbilda sig i kirurgi på smådjur.

I det beslut som nyligen togs av riksdagen om den nya DVO står att den verksamhet DVO bedriver skall vara på "primärvårdsnivå". Författningen lyder:

"12 § Myndigheten får i sådana områden som avses i 11 § också bedriva hälso- och sjukvård för hästar och sällskapsdjur på en primärvårdsnivå som fastställs av myndigheten i förväg med begränsad utrustning och utan möjlighet till stationärvård. Myndigheten får bedriva vård utöver primärvårdsnivå för hästar och sällskapsdjur om sådan vård inte finns att tillgå inom rimligt avstånd."

Med primärvård för människor avses distriktsläkarmottagningar på vilka det naturligtvis inte finns några digitala röntgenanläggningar eller operations-salar vilket man har, eller snart kommer att ha på distriktsveterinärstationerna.

Författningstexten överensstämmer inte alls med regeringens proposition av vilken det klart framgår att sjukvård av sällskapsdjur och hästar utförda av DVO skall vara på "primärvårdsnivå". Denna diskrepans torde tyda på att Jordbruksverket själv ändrat i författningen utan att ta hänsyn till regeringens avsikt.

En intressant sak i sammanhanget är också att upphandlingen av den verksamhet som man tänker sälja ut skall skötas av Jordbruksverket själv. Jordbruksverket kan också lämna anbud på verksamheten. Jordbruksverket skall alltså själv öppna anbuden, lägga egna anbud och besluta om vem som får anbuden. Detta är dock helt i analogi när det gäller Jordbruksverket som samtidigt som man bedriver kommersiell verksamhet i konkurrens med privata veterinärer är tillsynsmyndighet för allt som rör veterinär verksamhet. Man ansvarar t.ex. för tillsynen av privata veterinärer och sina egna anställda veterinärer. Om någon veterinär gör något fel så skall detta bedömas

av Jordbruksverket som också utfärdar eller drar in veterinärernas legitimation. Alla statliga distriktsveterinärer är också statliga myndighetsutövande tjänstemän som samtidigt säljer sina tjänster till landets djurägare. Man säljer också hund och kattmat samt andra varor till dessa. För bara något år sedan var den veterinära ansvarsnämnden en del av Jordbruksverket men har nu blivit en egen myndighet. Den har dock samma telefonnummer som Jordbruksverket och dess lokaler ligger i samma lokaler som Jordbruksverket. Det kan också nämnas att landets länsveterinärer som har operativt ansvar för djurskyddet i landet, (Jordbruksverket har det övergripande ansvaret), är anställda av länsstyrelserna och får sin lön från finansdepartementet. På detta departement finns ingen avdelning under vilken länsveterinärerna sorterar. Länsveterinärerna tar i stället order direkt från Jordbruksverket. Denna konstruktion är enligt vår uppfattning till för att få det att se ut som om landets operativa djurskydd inte sorterar direkt under Jordbruksverket som har som uppgift att stödja svensk lantbruksproduktion och har som slogan "Vi stärker den gröna sektorn". Länsstyrelserna har under senare tid uppmärksamats i media för att de har så lite medel till sitt förfogande att man inte hinner med djurskyddsinspektioner i den omfattning man önskar.

Vi vill också påminna om att i stort sett alla instanser, Konkurrensverket, Riksdagens revisorer, Statskontoret, Konkurrensrådet, Ekonomistyrningsverket etc. etc., som inte står i någon beroendeställning till Jordbruksverket gång efter gång i remissvar och utredningar påtalat behovet av att privatisera DVO och att skilja Jordbruksverket från sin kommersiella verksamhet för att skapa förtroende för dess tillsynsverksamhet.

Anledningen till att Jordbruksverket vill fortsätta att driva DVO har, enligt vår bestämda uppfattning, ingenting med omsorg om djur- eller smittskydd att göra utan handlar endast om makt och inflytande - eller som en hög tjänsteman på verket uttryckte det: *"Utän DVO blir vi ju helt avlödade"*.

Vi är oerhört förvånade och ledsna över att den borgerliga alliansregeringen tillåter Jordbruksverket att storsatsa på statlig djursjukvård i konkurrens med privata företagare på en i stort sett helt och hållet försäkringsfinansierad marknad och att man inte alls vill renodla Jordbruksverkets tillsynsverksamhet som bl.a. veterinärerna i vår förening inte har något större förtroende för.

Med vänliga hälsningar

Agneta Johnsson, ordförande ViS

Bilagor: Upphandlingsdokument ang. röntgenanläggningar för sällskapsdjur
Utdrag ur författning och regeringens pressmeddelande
Artikel Karlstad
Artikel Vännäs
DN debattartikel, "Stoppa planekonomin inom lantbruket"
Skrivelse till Konkurrensverket
Skrivelse till Justitiekanslern